

med at udtale, at jeg i alle Tilfælde vilde anse det for beklægt, om man vilde standse Sagens Gang og ikke sende Forslaget til et Udvælg, thi jeg tror, at Billighed kræver, at Sagen bliver undersøgt, inden man indlader sig paa at negte dens videre Fremme.

Eh. Nielsen: Det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) bemærkede, at efter den Behandling, Lovforslaget havde faaet ifjor, da det fremkom som et Regjeringsforslag, som man negtede Overgang til 2den Behandling, kunde han ikke forstaa, hvilke Forhold der nu skulde bevirke, at Folkethinget skulde stille sig anderledes overfor Lovforslaget, naar det fremkom privat. Uden at komme dybt ind paa dette, skal jeg dog bemærke, at jeg den Gang stemte imod Overgangen til 2den Behandling, og nu agter, forudsat, at der ikke kommer andre Oplysninger frem end de, der allerede ere fremkomne, at stemme for Sagens Overgang til 2den Behandling. At jeg ifjor stemte imod, havde for mit Vedkommende sin Grund i, at jeg ikke billigede den Maade, hvorpaa denne Sag var tagen fra den høitærede Finansminister's Side. Jeg vilde dengang tilkjendegive min Misbilligelse deraf, men denne Sag ligger jo ikke for nu. Jeg husker ikke, hvilke Grunde der fremkom til Begrundelse deraf, men jeg antager, at det var lignende Grunde som de, der fremkom fra andre Sider, der ogsaa stemte derimod. Nu foreligge derimod ikke disse Grunde; nu kunne vi tage Sagen i og for sig, som den ligger for, og behandle den. Overhovedet gaar jeg nødig med til at negte noget Lovforslag Overgang til 2den Behandling. Selv om jeg ikke billiger en Sag, finder jeg altid, at det er det Bedste at faae den undersøgt. Jeg har ikke nogen Grund til at misbillige, at Forslagsstillerne ere komne frem med deres Forslag og vil altsaa heller ikke af den Grund negte dets Overgang til 2den Behandling. Angaaende de Bemærkninger, som det ærede Medlem fremdeles kom frem med til Sammenligning mellem andre Aktieselskaber og Selskaberne for disse Baner, er det allerede af de to sidste Talere bemærket, at disse Sammenligninger ikke holde Stik, idet der er mange Uligheder tilstede. Jeg skal med Henhyn til disse Punkter henholde mig til dem, og jeg skal derfor ikke komme nærmere ind derpaa. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Bille) bemærkede, da vi forhandlede om Overtagelsen af de sjællandske Jernbaner, at det maatte var det Heldigste at have nogen privat Drift ved Siden af Statsdrift. Jeg har nu den modsatte Opfattelse i det Stykke. Jeg har den Opfattelse, at hvis de sjællandske Jernbaners Anlæg skulde paabegyndes nu, vilde man, selv om man ingen Erfaring havde, ikke komme til privat Anlæg. Der er i den Henseende foregaaet et Omflag i Lantegangen, og jeg betragter det udtrykkelig som en

Feil af det Fenneske Ministerium, naar dette Ministerium i 1873 førte os ind paa det System, af hvilket vi her søle nogle af Eftervirkningerne. Er der stet Feil, er baade det Ministerium og den Rigsdag, der har været med til at vedtage disse Love af 1873 og efterfølgende Jernbanelove medskyldige deraf. Jeg er ikke utilbøielig til at tro, at der i saa Henseende er stet Feil, men derfor finder jeg det ikke rigtig for Smed at rette Bager og lade de paagældende Egne komme til at bløde derfor. Naar det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) bemærkede, at der var ikke større Grund til at give disse Selskaber Rentegaranti end det Kollinsundske Selskab, ja, forsaavidt end ogsaa mindre Grund, som den Omstændighed talte derimod, at man jo ved Banen fik et stort og virkelig Gode, hvad det Kollinsundske Selskab ikke fik, skal jeg dertil bemærke, at jo alle de andre Egne eller i alt Fald mange ubstrakte Egne af Landet alt have faaet deres Baner, og det er da ganske naturligt, at en saa stor Egn som den østlige Halv ved Grenaa kan ønske et lignende Gode som det øvrige Land. Det taler dog til dens Fordel, og naar det er blevet gjort gjældende herfra og fra det Fenneske Ministerium (— ja, det Holsteinske Ministerium!) — ja, det Holsteinske Ministerium, men Fenneske var Indenrigsminister — at der ikke vilde blive anlagt Statsbaner, forekommer det mig dog, at der er ikke Tid, der taler til Undskyldning for, ja, de behøve vel ingen Undskyldning, men taler til Gavn for, at de paagældende Egne gjøre deres bedste Mulige for at blive stillede lige med Landets andre Egne. Vi maa desuden huske paa, at Løberne vare opadgaende. Hvem kunde ogsaa forudsætte, at der vilde komme saa flappe Løber bagefter? Hvem kunde forudsætte, at der saa snart vilde ske et saadant Omflag i Stemningen, at Anlæg af Statsbaner paany blev muligt? Havde de paagældende Egne vidst det, vilde de ikke have hastet saa stærkt med at faae Banerne; det maa tages med i Betragtning. Min Stilling til Banerne er den, at naar det ikke er Baner, som alene have lokal Betydning, men naar der er Tale om Baner som disse og lignende — om de sjællandske Jernbaner med — maa jeg i og for sig ønske Statsdrift. Det er en af Grundene til, at jeg baade kan og ogsaa vil stemme for Overgangen til 2den Behandling, og for at Sagen, forsaavidt det forelaas, bliver næriere prøvet i et Udvælg. Naar der flere Gange er kommet Henvisning til Silkeborg — Herning Banen og Kjøbet af den, en Henvisning, som det ærede Medlem fra Svendborg Amts 5te Valgkreds (Hjøgabro) ogsaa kom med den Dag, vi havde de sjællandske Baner for, maa jeg dog sige, at en Sammenligning med den ikke kan holde Stik. Vi maa erindre, at der i Oprindelsen allerede er en Forskjel ved Loven af 23de Mai 1873 i den Maade, hvorpaa de Baner, vi her forhandle, bleve stillede, og den Maade, hvorpaa Silkeborg